

GAZETA

Wielkiego

Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: *A. Wannowski.*

№ 169. — We Wtorek dnia 23. Lipca 1833.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 21. Lipca.

J. Dostojność General piechoty i General komenderujący korpusem gwardyi, Xzę Karol Mec klenburg-Strelitz, udał się do Neu-Strelitz.

Wyjechał: JW. Cesarsko-rossyjski rzeczywisty tajny Radzca, Szambelan, nadzwyczajny Posel i pełnomocny Minister przy Dworze tutejszym, Ribeaupierre, do Karlsbadu.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 15. Lipca.

W imieniu N. Mikołaja I., Cesarza wszech Rosyi, Króla Polskiego etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając na zachodzące trudności i stąd wynikłą zwłokę w sporządzeniu dokładnej listy majątków, które jako należące do osób z pod amnestyi wyjętych, uleż mają sekwestrowi lub konfiskacyi, chcąc oraz zapobiedz szkodliwym skutkom, jakiego z powodu niewniecenia do hypoteki dobr tego rodzaju

ostrzeżenia, wyniknąć mogły, Rada Administracyjna postanowiła i stanowi:

Art. 1. Majątki wszystkich osób, które od d. 1. Stycznia 1831. r. oddaliwały się z Królestwa Polskiego, do niego dotąd nie powróciły, z wyłączeniem jedynie tych osób, które się do krajow Cesarstwa Rossyjskiego udały, mają być natychmiast w sekwestr zajęte.

Art. 2. Do hypoteki dobr nieruchomych i należności hypotecznych ma być niezwłocznie na mocy niniejszego postanowienia wniesione ostrzeżenie o wyrzeczonym ze strony rządu sekwestrze, i nastąpić mogącej, na mocy wyroków sądowych lub rozkazow Najjaśniejszego Pana, dóbr tychże lub należności hypotecznych konfiskacie.

Art. 3. Osoby za upoważnieniem prawej władzy bawiące za granicą, a którymby na mocy niniejszego postanowienia dobra w sekwestr zajęte zostały, winne są bądź prosto od siebie, lub przez pełnomocników udawać się z dowodami, pobyt ich za granicą usprawiedliwiającemi, do Kommissyi rządowej przychodów i skarbu, która o ile żądanie ich za usprawiedliwione uzna, rozciągnięcie sekwestru i wymazanie z hypoteki protestacyi cofnąć będzie mogła. Kommissye wojewódzkie obowiązane są także z urzędu od siebie o majątkach tego rodzaju czynić przedstawięcia.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ogłoszonym być ma, Kommissyom rządowym w czym do której należy, a mianowicie Kommissyi rządowej spraw wewnętrznych, wskazanie osob nieobecnych i ich majątków, poleca się.

Działo się w Warszawie d. 6/18. Czerwca 1833. r. (Tu podpisy.)

Z dnia 18. Lipca.

Sąd Najwyższy Kryminalny.

N. Cesarz wszech Rosyji Król Polski, po uśmierzeniu zwyciężkim wojsk Swoich orężem, byłego w Królestwie Polskiem rokосу, udzielając najlaskawiej Manifestem Swym z d. 20. Października (1. Listopada) 1831. r. ogólną amnestyą mieszkańcom Królestwa Polskiego, udział w rokосу mającym, wyłączył od przebaczenia tych tylko, których ukarania, jako istotnych sprawców złego, wymagały prawa przez nich zdeptane.

Dla sądenia ich, Jego Cesarzsko-Królewska Mość znalazłszy właściwem, Dekretem Swym z dn. 13/15 Lutego 1832. r. ustanowić w Warszawie Sąd Najwyższy Kryminalny na zasadach, iakie służyły przed rokосsem; dla rozpoznania spraw o zbrodnię stanu, polecić raczył, w ocenieniu przestępstwa i zastosowaniu kary trzymać się przepisów Kodexu karnego dla Królestwa polskiego; co się zaś tyczy procedury, zachować porządek obowiązujący w Warszawie i w większej części kraju od czasu przyłączenia go do Cesarstwa Wszech Rosyji.

Z pomiędzy obwinionych o spełnienie czynów, które z pod ogólnego przebaczenia wyłączone zostały, jedni stawieni byli przed Sądem, drudzy stawili się dobrowolnie; tym zaś, których terazniejszy pobyt nie był wiadomym, stosownie do art. 65. powołanego postanowienia, wręczone zostały pozwy w miejscu ich ostatniego wiadomego zamieszkania, obejmujące zarzut przeciw każdemu walczący i nakaz stawienia się przed Delegacyami inkwizycyjnemi Sądu Najwyższego Kryminalnego w przeciągu dni 15 od daty doręczenia pozwu.

Gdy jednak wielu z pomiędzy zapozwanych, a mianowicie załączającą się do niniejszego zapozwu edyktałnego listą*) z wyszczególnieniem przedmiotu obwinienia objęci, dotąd nie stawili się; przeto, na zasadzie wyżej wyrażonego art. 65. urządzenia Sądu Najwyższego Kryminalnego, wyznaczonym zostaje od daty niniejszego ogłoszenia, termin powtórnym, piętnastodniowy dla obwinionych

zamieszkujących w Królestwie polskiem, dwumiesięczny zaś dla przebywających za granicą; przy czém ostrzega się każdego z nich, iż gdyby w tym przeciągu czasu nie stanął, uważanym będzie za wyłamującego się z pod prawa, utracającego wszelkie przywileje obywatelstwa; majątek jego przez czas niestawienia się ulegnie sekwestrowi; niewolno mu już będzie szukać obrony w prawie, zostanie poszukiwanym, a każdy mieszkaniec obowiązany będzie donieść o miejscu, w któremby się ukrywał.

Ostrzega się również wszystkich rzeczoną listą objętych, iż w razie niestawienia się w przeciągu oznaczonego czasu przed Delegacyami inkwizycyjnemi Sądu Najwyższego Kryminalnego, uważani będą za niemogących odeprzeć istniejących przeciw nim poszłak i Sąd przystąpi do wydania zaoeznego wyroku w ich sprawie.

Wszelkie władze cywilne i wojskowe w Królestwie polskiem obowiązane są pod najsurowszą odpowiedzialnością, każdego załączającą się listą objętego obwinionego, któryby w oznaczonym terminie przed Delegacyami niestanął, skoro gdziekolwiek pokaże się, natychmiast przytrzymać i pod strażą do Sądu Najwyższego Kryminalnego odesłać.

w Warszawie, dnia 3 (15.) Lipca 1833. r. (Tu podpisy.)

A u s t r y a.

Z Wiednia, dnia 10. Lipca.

(Koresp. Hamburg.) — Dnia 26. m. b. Najjaśniejsi Cesarstwo udadzą się przez Linz i Budweis do Pragi, dokąd w pierwszej połowie przyszłego miesiąca przybyć postanowili. Ponieważ równocześnie N. Król Pruski będzie bawił w Cieplicach, porczytują powszechnie za rzecz podobną do prawdy, że ci dwaj Monarchowie osobiście się pozdrowią. N. Cesarz Rosyjski, który wedle pogłoski miał być trzecim w tym zjeździe, stosownie do wiarogodnych wiadomości, państwa swego nie opuści.

S z w a j c a r y a.

Z Zürich, dnia 10. Lipca.

(Gaz. Rząd.) — Onegdaj zajmował się Sejm sprawą Polaków. Bern uczynił wniosek, aby opę w zasadach równie jak w skutkach jęj poczytywano za dotyczącą się całej zjednoczonej Szwajcaryi; wspierały go kantony Luzern, Aargau, Thurgau, Waadt, Genewa, Ausser-Schwytz i Basel Landschaft. Najwybitniejszy mówca był w tym przedmiocie Deputowany Waadtu, Pan Jayet. — Przeciwnego zdania, że udzielenie pozwolenia pobytu obcym, jedynie jest rzeczą kantonu i że tylko układy z zagranicznymi państwami względem oddalenia Po-

*) O liście tej wspomnieliśmy już w Nrze 167. gazety naszej.

laków z granic Szwajcaryi, należą do obrębu władzy zjednoczonej Szwajcaryi, były między innymi kantonami Zurych, Freiburg i St. Gallen. Deputowany Freiburga, Schaller, dowodził z przytoczeniem wielu przykładów, że przedmioty takowe od najdawniejszych czasów nie bywały podciągnięte do bezpośredniego wpływu Związku. Ponieważ większość na żadną stronę się nie przechyliła, przestano na podaniu adresu dziękczynnego miastu Sejmowi za uczynione przezeń kroki, z dołączeniem odezwy, aby w swych usiłowaniach wytrwał. Za kilka dni czekamy tu przybycia Pana Rossi; stósownie do sprawozdania jego dalsze czynić będą postanowienia. Rozumiej ją powszechnie, iż będzie trzeba zawiązać układy z państwami niemieckimi z Renem graniczącymi, aby się postarać o paszporty dla tych wychodźców polskich do Belgii, skąd ich kosztem Francyi przewiozą do Ameryki północnej. Składka otworzona w Bernie na rzecz Polaków, bardzo lichy miała skutek.

Francya.

Z Paryża, dnia 11. Lipca.

Dziennik Handlowy wczorajszy wyraża: Jesito na nieszczęście niezaprzeczoną prawdą, że kraj widząc, iż się zawiodł na nadziei, powziętej o rewolucyi lipcowej, pograżył się w niejaki politycznym nierządzie, przynoszącym prawdziwym jego interesom największą szkodę. Nie pojmujemy jednak, dla czego rząd w tym nienaturalnym stanie upatruje przyczynę radości i bezpieczeństwa. Pierwszemu i najogólniejszemu zjawiskiem, objawiającem się w narodzie pod złym rządem, jest obojętność i oziębłość, co nawet sam Pan Guizot w dziele swoim oświadcza. Jeśli rząd lubi tajemnicę, niestałość i powszechnym korzyściom się sprzeciwia, natenczas obywatele wyrzekają się jego i ograniczają się na swój własny interes; uważają oni rząd, którego sprawa nie jest ich sprawą, za obcego narętnika, z którym niczego dzielić nie chcą i pozwalają mu działać na własny jego rachunek. Wszakże stopniowo w tych żywiołach obojętności tworzą się zarody zniechęcenia; znękanie interesu łączy się między sobą, opozycya powiększa się, a tak nadejdzie dzień, w którym rząd niespodzianie się ujrzy naprzeciw konwentowi narodowemu, który zawady sobie stawiane usunąć potrafi. Czyż chcą rzeczy do tój doprowadzić ostateczności? Cieszymy się dotąd nadzieją, że to nie nastąpi i że rząd nareszcie mocnej i popularnej Izbie ustąpi, jeśli kraj tyle ma sprężystości, aby takiej żądać.

Tribune narzeka, że rząd teraz podejrzanie ducha republikańskiego nawet przeciw lożom wolnomularskim powziąwszy, ma zamiar,

za przykładem pewnego wielkiego mocarstwa, wszystkie loże we Francyi, nawet za czasów restauracyi istniejące, zamknąć.

Przygotowania do uroczystości lipcowej popierają gorliwie. Oprócz wystawy posągu Napoleona, przy której muzyka wojenna wszystkich pułków załogi naokoło symfonie wykonywać będzie, postanowiono jeszcze założyć w tych dniach kamienie węgielne kilku gmachów publicznych. — Panu Dubau, młodemu architektowi, zlecono wykonać budowę okrętu o trzech pokładach na Quai d'Orsay. Statek ten w pierwszym dniu zawiesi czarną banderę, jak przy śmierci Admirala; w drugim dniu zatknie banderę wszystkich narodów, a w trzecim stanie się przedmiotem napaści, która się wspaniałym fajerwerkiem zakończy. Wszystkie te poruszenia przez doświadczonych marynarzy, zapisanych w tym celu z portów morskich, wykonane zostaną. — Podczas fajerwerku 3 kule ogromnej wielkości na Pontneuf oświecone będą z napisem: dzień 27., 28., 29tego Lipca. — Model płóciany obelisku z Luxor, ma być wystawiony na podstawie na placu Ludwika XIV. Skoro się pokaże, że nie sprawi dobrego widoku, obelisk na inne miejsce przeniesiony zostanie. — Zabawy i fajerwerki na polach Elizejskich będą nadzwyczaj okazałe; rząd tożył na to 700,000 fr, oprócz tego 120,000 fr. na budowę okrętu. Przeszło 4,000 robotników już są zatrudnieni temi robotami.

Z dnia 12. Lipca.

Król Jgmość oglądał wczoraj posąg Napoleona w pracowni zlewni na Faubourg du Roule.

Wedle Gazette de France, Xżna Bery d. 2 m. b. przybyła do Palermo.

Marszałek Soult przybył w zeszły wtorek zrana do Mond'or.

Dziennik Sporów donosi, że rząd wczoraj zrana potryślnie otrzymał wiadomości o powodzeniu wyprawy Dom Pedra. W Lagos zabrali Konstytucyoniści 40 dział i kasę wojenną 10 000 funt. szt.; 400 żołnierzy Miguelistow i 500 z milicyi połączyło się z ekspedycją, a dwie trzecie części Algarwii już się oświadczyły za Donną Maryą. W chwili, kiedy goniec odchodził, sypano szanice na drodze do Lizbony. — Cała flota Dom Miguela po wiadomości o wyładowaniu wyprawy w Algarwii, wyszła z Tagu pod żagle.

Tutejszy Generalny Konsul Królowej Donny Maryi, Kawaler Daupias, oznajmia kupcom francuzkim, że wszystkie porty portugalskie, nieuznające dotychczas rządów Donny Maryi, obecnie przez potęgę morską tój Monarchini są blokowane.

Z dnia 12. Lipca.

Orszak Królowej Donny Maryi udał się stąd do Boulogne, z czego powszechnie ten wyprawdzają wniosek, że Królowa w skutek ostatnich pomysłowych wiadomości z Portugalii wkrótce sama tamże się uda.

Tem ps dzisiejszy zawiera pismo Generała Umińskiego, w którym tenże ostro powstaje na postępowanie Generała Bem, usiłującego skłonić Polaków, aby jako najemnicy wstępowali w służbę obcą i krew swą przelewali za sprawę cudzoziemców. Oświadcza P. Umiński, że jedynie tylko nadzieja powrotu do ojczyzny, w końcu upłyniętego i na początku bieżącego wieku, ich spowodowała do walczenia w tyłu obcych bitwach. Ale ta nadzieja nie zachodzi przy zamierzonej wyprawie do Portugalii, a prócz tego trzeba by tylko iszy artykuł konwencji przeczytać, aby się przekonać, że to wcale nie polski korpus wyłącznie, który chcą utworzyć, lecz tylko legion cudzoziemców, w którym Niemcy i Francuzi służyć mogą. Tak więc nawet ani pobratymczość narodowa przez to się nie ocala. Generała Bema, który konwencją tę zawarł, nie wypada poczytywać za pełnomocnika narodu polskiego, kiedy on samowolnie podług swego widzi mi się działał.

Wszystkie gazety opozycyi twierdzą, że podczas dni Lipcowych do groźnych przyjdzie kollision między ludem i rządem; wszakże kurs w giełdzie pogłoskom takowym wbrew przeciwny.

Messenger des Chambres donosi: Gwardya narodowa ma być na d. 29. Lipca zwołana na wielką rewiją; na tém polu Marcowem lud zwierzchnictwo posiadający, wynurzy swoje polityczne zdanie. Gwardya narodowa kilka tylko słów wyrzec powinna: „Prócz z oszańcowaniem, a ulaskawienie dla przestępstw politycznych.“ Jeśli to jej jest życzeniem, w mocy jej rozkazać, żeby się to spełniło, a ręczymy za to, że rząd rozkazowi temu zadość uczyni.

Z dnia 13. Lipca.

Bryg wojenny „Acton“ z Palermo do Tuluonu przybyły, przywoził urzędowe doniesienie, że korweta „Agathe“ dn. 4. h. m. wieczorem, z Xzną Berry na pokładzie, szczęśliwie stanęła na przystani pod Palermo. Wszystkie na statku znajdujące się osoby były zdrowe.

WYWOŁANIE PUBLICZNE.

Na wniosek Karola Pfeiffer fabrykanta pończoch, wszyscy, którzy jako właściciele, cesyonariusze, posiadziciele zastawni lub innym sposobem do, wedle podania zagubionego, dokumentu hypotecznego z dn. 2. Lipca 1803.

roku na sumę 200 talarów, którą sumę Jan Vertraugott Schön sukiennik, od Dyrektora policji Bauditz pożyczyl, i którą stosownie do wykazu hypotecznego z dn. 26. ej. m. etc. na domu w mieście tutejszem pod Nr. 781. i 782. położonym, Rubr. II. Nr. 1. jest zapisana, pretensye mieć mniemają, niniejszem się wzywają, ażeby prawa swoje w przeciągu trzech miesięcy, a najdalej w terminie peremtorycznym na dzień 23. Sierpnia r. b.

przed Delegowanym Wnym Baronem Richtofen Referendaryuszem Sądu Głównego, zrana o godzinie 9. w tutejszem pomieszkaniu sądowem wyznaczonym, osobicie, lub przez prawnie upoważnionych w informacyą i plenipotencyą zaopatrzonych Mandataryuszów, na których im się, na przypadek niezajomości, tutejsi Kommiss. Sprawiedliwości Ur. Fiedler, Mittelstaedt i Lauber proponują, do protokołu podali i udowodnili, albowiem w razie przeciwnym, nietylko za pretensyami swemi do zagubionego dokumentu prekludowani będą, lecz im też w tej mierze wieczne milczenie nakazane i pomieniony instrument za umorzony i wagi niemający uznanym zostanie.

Wschowa, d. 25. Kwietnia 1833.

Król. Pr. Sad Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

W depozycie podpisanego Sądu znajduje się percipiendum, które przy podziale summy szacunkowej nieruchomości Spletstoessera w Fratzig, dla znikłego Ludwika Kemnitz szewca, ustanowione zostało. Utworzona z tegoż percipiendum massa wynosi teraz 35 talar. 7 sbrgr. 10 fen.

Właściciel takowej wzywa się przeto niniejszem publicznie, ażeby o wydanie pieniędzy tych w przeciągu 4ch tygodni zgłosił się, gdyż w razie przeciwnym do Kassy Wdów po urzędnikach sądowych, odesłanemi będą.

Pila, d. 8. Lipca 1833.

Król. Pruski Sad Ziemiański.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierow i pieniędzy.

Dnia 20. Lipca 1833.	Papierami	Gotowizną
Oblięi dłuęu państwa . . .	97½	96½
Oblięi bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne	98½	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	101½	100½
Wschodnio-Pruskie	—	99½
Sęlskie	106½	—